

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. /2014
pentru reglementarea unor măsuri privind recuperarea debitelor
pentru beneficiile de asistență socială, precum și pentru modificarea
art. 101 din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea
drepturilor persoanelor cu handicap

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Ordonanță de urgență a Guvernului pentru reglementarea unor măsuri privind recuperarea debitelor pentru beneficiile de asistență socială, precum și pentru modificarea art. 101 din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Prin Legea nr. 270/2013, Legea nr.500/2002 privind finanțele publice s-a modificat în sensul introducerii unui articol nou, art. 73¹, prin care se impun „dobânzi și penalități de întârziere sau majorări de întârziere, pentru sumele recuperate reprezentând prejudicii/plăți nelegale din fonduri publice”.

Ținând cont de natura beneficiilor de asistență socială, măsuri destinate categoriilor vulnerabile, cu venituri reduse, apreciem că aplicarea de dobânzi și penalități în situația determinării unui drept acordat necuvenit, va conduce la o vulnerabilizare și mai accentuată a acestor familii sau persoane.

Beneficiile de asistență socială, așa cum sunt acestea definite de Legea asistenței sociale nr.292/2011, reprezintă o formă de suplimentare sau de substituie a veniturilor individuale/familiale obținute din muncă, în vederea asigurării unui nivel de trai minimal, precum și o formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții anumitor categorii de persoane ale căror drepturi sociale sunt prevăzute expres de lege.

Cuquanturile ajutoarelor, alocațiilor și indemnizațiilor acordate ca beneficii de asistență socială sunt relativ reduse, prin aplicarea dobânzilor/penalităților/majorărilor ajungându-se la situații de dublare efectivă a sumelor datorate de beneficiar, în condițiile în care acesta este lipsit de venituri sau are venituri extrem de reduse. Astfel, recuperarea cu dobânzi/penalități/majorări a alocației de stat pentru copii, a alocației pentru susținerea familiei, a drepturilor pentru persoanele cu dizabilități, a ajutorului social și chiar a indemnizației pentru creșterea copilului poate crea noi situații sociale.

La nivelul Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială se înregistrează un număr de 39.641 beneficiari de drepturi de asistență socială care au primit unele sume necuvenite ce totalizează suma de 30,75 milioane lei, pentru o perioadă cuprinsă între o lună și 12 luni, cele mai multe fiind înregistrate la indemnizația pentru creșterea copilului, respectiv 16,4 milioane lei și 11,4 milioane lei la ajutorul social și alocația pentru susținerea familiei.

În considerarea faptului că elementele sus-menționate constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.Schimbări preconizate

Prin prezenta ordonanță de urgență se propune ca recuperarea sumelor reprezentând prejudicii/plăți nelegale din fonduri publice, stabilite de organele de control competente, acordate din bugetul de stat alocat Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice sau suportate din bugetele locale, cu titlu de beneficii de asistență socială, să fie exceptate de la prevederile art. 73¹ din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Fac obiectul excepției:

- ajutorul social acordat în baza Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
- alocația pentru susținerea familiei acordată în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- alocația de stat pentru copii acordată în baza Legii nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- drepturile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- drepturile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- alocația lunară de plasament acordată în baza Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- ajutorul pentru încălzirea locuinței acordat în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.70/2011 privind măsurile de protecție socială pentru perioada sezonului rece, cu modificările și completările ulterioare;
- indemnizația lunară de hrană acordată în baza Legii nr. 584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii maladiei SIDA în România și de protecție a persoanelor infectate cu HIV sau bolnave de SIDA;
- drepturile persoanelor cu dizabilități acordate în baza art. 58 din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ajutorul lunar nerambursabil acordat în baza Legii nr.122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare;
- subvențiile acordate în condițiile Legii nr.34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială.

Excepția de la aplicarea dobânzilor și penalităților/majorărilor de întârziere se va aplica doar în situația în care suma primită nejustificat de beneficiar va fi achitată integral în termen de 180 zile de la emiterea deciziei sau a dispoziției de recuperare. După expirarea acestui termen se vor aplica prevederile art. 73¹ din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, pentru evitarea confuziei generată de stabilirea prin legislația în vigoare a mai multor termene de prescripție, se reglementează ca recuperarea sumelor acordate nelegal să fie realizată în termenul de prescripție prevăzut de Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

La nivelul Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială se înregistrează un număr de 39.641 beneficiari de drepturi de asistență socială care au primit unele sume necuvenite ce totalizează suma de 30,75 milioane lei, pentru o perioadă cuprinsă între o lună și 12 luni, cele mai multe fiind înregistrate la indemnizația pentru creșterea copilului, respectiv 16,4 milioane lei și 11,4 milioane lei la ajutorul social și alocația pentru susținerea familiei.

Pentru indemnizația de creștere a copilului principala cauză a constituirii debitului o constituie realizarea de venituri supuse impozitului, de regulă din diverse forme de colaborare cu firme de asigurări sau de distribuție a unor produse, cu o medie a venitului impozabil de până în 100 lei. În cazul ajutorului social sau al alocației pentru susținerea familiei cele mai multe sume de recuperat se înregistrează ca urmare a plății subvențiilor pentru agricultură în perioada în care persoanele/famiile sunt beneficiare ale drepturilor menționate.

Pentru suma de 30,75 milioane lei primită necuvenit totalul accesoriilor pentru anul 2014 se ridică la 5,8 milioane lei.

De asemenea, pentru concordanță cu modalitatea de recuperare a debitelor reglementată pentru celelalte beneficii de asistență socială se propune modificarea art. 101 din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind astfel exceptate de la aplicarea de dobânzi și penalități/majorări de întârziere și drepturile persoanelor cu dizabilități, cum ar fi indemnizația lunară și bugetul complementar.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impact macro-economic

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

1. Impact social

Evitarea creării de situații sociale complexe prin recuperarea de sume ce nu sunt disponibile beneficiarilor drepturilor de asistență socială și astfel a riscului de sărăcie și excluziune socială.

4. Impact asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung
(pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
<p>1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:</p> <p>a) buget de stat, din acesta:</p> <p style="margin-left: 20px;">i. impozit pe profit</p> <p style="margin-left: 20px;">ii. impozit pe venit</p> <p style="margin-left: 20px;">iii. TVA</p> <p>b) bugete locale</p> <p style="margin-left: 20px;">i. impozit pe profit</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <p style="margin-left: 20px;">i. contribuții de asigurări</p>						
<p>2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care:</p> <p>a) buget de stat, din acesta:</p> <p style="margin-left: 20px;">i. cheltuieli de personal</p> <p style="margin-left: 20px;">ii. bunuri și servicii</p> <p style="margin-left: 20px;">iii. asistență socială</p> <p>b) bugete locale:</p> <p style="margin-left: 20px;">i. cheltuieli de personal</p> <p style="margin-left: 20px;">ii. bunuri și servicii</p> <p style="margin-left: 20px;">iii. asistență socială</p> <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <p style="margin-left: 20px;">i. cheltuieli de personal</p> <p style="margin-left: 20px;">ii. bunuri și servicii</p>						
<p>3. Impact financiar, plus/minus, din care:</p> <p>a) buget de stat</p> <p>b) bugete locale</p>						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Se apreciază că cele 5,8 milioane lei calculate cu titlu de accesorii nu pot constitui diminuări ale veniturilor bugetare, acestea nefiind luate în calcul la stabilirea veniturilor bugetului de stat pentru anul 2014.
--	--

Alte informații

Secțiunea a 5-a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

- Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:
Actul normativ nu se referă la acest subiect.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare.

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Au fost îndeplinite procedurile de consultare.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 748/2014.

6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Au fost respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de urgență a Guvernului pentru reglementarea unor măsuri privind recuperarea debitelor pentru beneficiile de asistență socială, precum și pentru modificarea art. 101 din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

Ministrul muncii, familiei,
protecției sociale
și persoanelor vârstnice

Rovana Plumb

Ministrul delegat pentru
dialog social

Aurelia Cristea

